

ශ්‍රී ලංකා සේවිත්ගේස් බැන්ක් ලිමිටඩ් - 2017

ශ්‍රී ලංකා සේවිත්ගේස් බැන්ක් ලිමිටඩ්හි (ද බැන්ක්) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ වර්ෂය අවසානයට මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය, වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරු සාරාංශයකින් සමන්විත 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව නිකුත් කරනු ලැබේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ("අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය") වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූල වන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළ වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පටිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පටිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිත උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ.

මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය

බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.1.1 අනෙකුත් නීතිමය හා නියාමන අවශ්‍යතා මත වාර්තා

2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 163 (2) දරන වගන්තිය ප්‍රකාරව මා පහත කරුණු දක්වමි.

(අ) මතය සඳහා පදනම හා විගණන විෂය පථය සහ සීමාකිරීම් ඉහත පරිදි වේ.

(ආ) මා දරන්නාවූ මතය වන්නේ,

- විගණනය සඳහා අවශ්‍ය සියළුම තොරතුරු හා පැහැදිලි කිරීම් මා විසින් ලබාගන්නා ලද බවත්, මාගේ පරීක්ෂණවලින් පෙනීයන අන්දමට බැංකුව විසින් විධිමත් ගිණුම්කරණ වාර්තා පවත්වා ඇති බවත්,
- බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 151 වගන්තියේ දැක්වෙන අවශ්‍යතාවන් හා අනුකූල වේ.

2.2 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) 2007 දෙසැම්බර් 26 දිනැති අංක 12/2007 දරන බලපත්‍රලාභී විශේෂඥ බැංකු සඳහා වන ආයතනික පාලන උපදෙස්

උපදෙස් මාලාවේ 2(3) වගන්තිය අනුව බැංකුවේ සභාපතිවරයා පත්වීම් ලබාගන්නා අවස්ථාවේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවෙන් (සිබීඑස්එල්) යෝග්‍යතා හා දේපළ සහතිකය (fit and property certification) ලබාගෙන නොතිබුණි.

(ආ) 2015 දෙසැම්බර් 04 දිනැති අතිවිශේෂ මහ සභා රැස්වීමේදී (EGM) සම්මත වූ යෝජනා

බැංකුවේ කොටස් හිමියාගේ සියලුම ග්‍රාහක කොටස් (Subscriber shares) නැවත මහා භාණ්ඩාගාරයට මාරු කිරීමට යෝජනා සම්මත (proposal passed) කර තිබුණි. එසේ වුවද, ග්‍රාහකයින් දෙදෙනෙකුගේ කොටස් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් මාරු කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ බැංකුවේ මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් ලද බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය රු. මිලියන 707.85 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය රු. මිලියන 690.88 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.මිලියන 16.97 කින් වර්ධනය වී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පොලී ආදායම වැඩිවීම මෙම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය වර්ධනය කෙරෙහි බලපෑ ප්‍රධාන හේතුව වී තිබුණි.

3.2 අගය එකතු කිරීම

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.මිලියන 603 ක් වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා කාර්ය මණ්ඩල පාරිශ්‍රමික, ක්ෂය වීම් හා බදු ගෙවීම්වල එකතුව රු.මිලියන 246 සැලකිල්ලට ගත්විට බැංකුවේ 2016 වර්ෂයේ රු.මිලියන 826 ක්ව පැවැති අගය එකතු කිරීම 2017 වර්ෂයේදී රු.මිලියන 849 ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි.

3.3 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ වැදගත් අනුපාත කිහිපයක් අංශයේ අනුපාත සමග පහත දැක්වේ.

	අංශයේ අනුපාතය	බැංකුව	
	-----	-----	-----
	--		
ලාභදායීත්ව අනුපාත	2017	2017	2016
(i) ස්කන්ධය මත සාමාන්‍යය ඉපැයීම (Return on Average Equity-ROE) (ප්‍රතිශතය)	19.2	11.89	13.16
(ii) වත්කම්වල සාමාන්‍යය මත ඉපැයීම (Return on Average Assets) (ප්‍රතිශතය)	1.5	6.28	6.40
(iii) ශුද්ධ පොලී ආන්තිකය (Net Interest Margin) (ප්‍රතිශතය)	3.2	10.38	9.40
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතාවය (Capital Adequacy)			
ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාතය පළමු පෙළ (අවමය 5 %) (Capital Adequacy - Tier 1)	12.8	94*	82*
වත්කම් ගුණාත්මකභාවය (Assets Quality)			
(i) දළ අක්‍රීය අත්තිකාරම් අනුපාතය {ප්‍රමුඛ සේවිත්ගේස් ඇන්ඩ් සිව්ලොජමන්ට් (PSDB)	4.3	33	37.06

	ඇතුළුව} (Gross Non-Performing Advances Ratio)			
(ii)	දළ අක්‍රීය අත්තිකාරම් අනුපාතය (පිළිස්සීම් රහිතව) (Gross non – performing advances Excluding PSDB)	4.3	8.49	9.37
	ද්‍රවශීලතා අනුපාතය	61.6	362*	126*
	ද්‍රවශීල වත්කම් අනුපාතය (ප්‍රතිශතය)			

*ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ලබා දී තිබූ තොරතුරුවලින් ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක (පළමු පෙළ I) (Capital Adequacy) (Tier I) සහ ද්‍රවශීලතා අනුපාත ගණනය කරන ලදී.

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) අංශයේ අනුපාත සමඟ සංසන්දනය කිරීමේදී බැංකුව විසින් 2017 වර්ෂයේදී සියයට 362 ක් සහ 2016 වර්ෂයේදී සියයට 126 ක් වශයෙන් ඉහළ ද්‍රවශීලතා අනුපාත පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.
- (ii) 2017 වර්ෂය අවසාන දිනට ප්‍රමුඛ සේවිත්ගේස් ඇන්ඩ් ඩිවලොප්මන්ට් බැන්ක් (පිළිස්සීම්) රහිතව දළ අක්‍රීය අත්තිකාරම් අනුපාතය සියයට 8.49 ක් වූ අතර මෙය අංශයේ පවතින සියයට 4.3 ක අනුපාතයට වඩා ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි. මේ සඳහා පිළිවෙලින් පුද්ගලයින්, දේපල හා කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපන අධිකාරියට (Rehabilitation of Persons, Properties and Industries Authority – RAPPIA) සහ තනි පුද්ගලයින්ට හා සංස්ථාපිත අංශයට ලබාදුන් ණය ප්‍රධාන හේතුව වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, 2017 වර්ෂය අවසාන දිනට දළ අක්‍රීය අත්තිකාරම් අනුපාතය PSDB ඇතුළුව සියයට 33 ක්ව පැවතුණි.
- (iii) 2016 සහ 2017 වර්ෂය සඳහා අංශයේ අනුපාතයට වඩා ඉහළ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාතයක් බැංකුව විසින් පවත්වාගෙන තිබුණි.

3.4 බැංකුව විසින් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම

ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට රු.2,121,319,656 ක් අයකර ගැනීම සඳහා බැංකුව විසින් පිටස්තර පුද්ගලයින් 103 දෙනෙකුට එරෙහිව අධිකරණයේ පවරනු ලැබූ නිරවුල් නොවූ නඩු තිබුණු බව අනාවරණය විය.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 බැංකුවේ කාර්යසාධනය

බැංකුවේ සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලිය අනුව, බැංකුවේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ තිරසාර ආදායම් උපයන අවස්ථා හඳුනාගැනීම, සංවර්ධනය කිරීම, ප්‍රවර්ධන, උත්ප්‍රේරණය සහ සහාය ලබාදීම හා එලදායී ස්වයං රැකියා සඳහා ක්ෂේත්‍ර ව්‍යාපාර හා ග්‍රාමීය කාර්යයන් සඳහා මූල්‍ය සහයෝගය හා සේවා ලබාදීම තුළින් දුප්පත් ජනතාව සඳහා ඉහළ ජීවන තත්ත්වයක් ලබා දීම වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) බැංකුව සිය මුළු වත්කම්වලින් සියයට 60 ක් පමණ ස්ථාවර තැන්පතු සහ Repos වැනි විවිධ කෙටිකාලීන මූලාශ්‍රයන්හි ආයෝජනය කර තිබුණි. ණය හා අත්තිකාරම් සියයට 31 ක් පමණක් නියෝජනය කළ අතර එය පසුගිය වර්ෂය සමඟ සංසන්දනය කිරීමේදී සියයට 3 ක

ඉහළ යාමකි. මෙම තත්ත්වය නිසා බැංකුව විසින් එහි මූලික අරමුණට ළඟා වීම කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමුකර නොමැති බව පෙනී යයි. විස්තර පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	මුළු වත්කම්	මුළු ණය හා අත්තිකාරම්	ප්‍රතිශතය	මුළු ආයෝජනය	ප්‍රතිශතය
	රු.	රු.	%	රු.	%
2017	9,535,166	2,957,368	31	5,722,837	60
2016	9,683,201	2,756,196	28	5,836,304	60

(ආ) බැංකුවේ සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලියෙහි (Article of Association) සඳහන් අනෙකුත් අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම කෙරෙහි බැංකුව අවධානය යොමු කර නොතිබුණි. කෙසේ වෙතත්, බැංකුවේ සභාපතිවරයා විසින් “බැංකුවේ මෙහෙයුම් කටයුතු ශාඛා 04 ක් මගින් පමණක් දැනට සිදු කෙරෙන අතර එකලස් කිරීමේ යෝජනාව හේතුවෙන් නව ශාඛා විවෘත කිරීම, සේවක මණ්ඩලය බඳවා ගැනීම සහ ප්‍රාග්ධන වියදම් ආදිය සඳහා අනුමැතිය ලබා දී නොතිබුණි. එසේ වුවත්, බැංකුවේ මෙහෙයුම් කටයුතු ශාඛා 04 ක් මගින් මෙහෙය වනු ලබන අතර අතිරික්ත මුදල් කෙටිකාලීන හා දිගුකාලීන මූලාශ්‍රයන් හි ආයෝජනය කරනු ලබන බවත්” මා වෙත දන්වන ලදී.

4.2 බැංකුව ස්ථාපිත කරන ලද අවස්ථාවේ පැවැති අරමුණුවලට අනුකූල වීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) 2010 මැයි 24 දිනැති අංක පීඊඩී/එන්ඩීටීඑල් දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවේ 1.3 ඡේදය ප්‍රකාරව PSDB තැන්පතුකරුවන් සඳහා සහන ලබාදිය යුතුව තිබුණි. ඒ අනුව, 2016 හා 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට PSDB වලින් අයවිය යුතු බැරකම් පිළිවෙලින් රු.2,172,176,831 ක් සහ රු.1,156,988,570 ක් වී තිබුණි. මෙම ශේෂයන් 2009 දෙසැම්බර් මාසයේදී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් ප්‍රසිද්ධ කළ හා හඳුන්වා දෙනු ලැබූ යෝජනා ක්‍රමයට අනුව බැංකුව විසින් ගෙවිය යුතුව තිබුණි. කෙසේ නමුත්, 2016 සහ 2017 වර්ෂවලදී පිළිවෙලින් සියයට 1.5ක් සහ සියයට 50 ක් පමණක් නිරවුල් කර තිබුණි.

(ආ) 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවැති රු.1,072,014,982 ක් වූ පීඑස්ඩීබී අක්‍රීය ණය ශේෂයෙන් රු.37,763,729 හෙවත් සියයට 3 ක් පමණක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අයකර ගෙන තිබුණි. මේ අනුව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට තවදුරටත් බැංකුව විසින් අයකර ගත යුතු ණය ශේෂ රු.1,035,391,453 ක් ව පැවතුණි.

4.3 බැංකුවේ මුළු වත්කම් පදනම

බැංකුවේ මුළු වත්කම් පාදක කරගත් 2013 වර්ෂයේ රු.මිලියන 8,011 වූ අතර, 2017 වර්ෂය අවසාන වන විට එම අගය සියයට 19 ක වර්ධනයක් සහිතව රු.මිලියන 9,535 ක් නියෝජනය කෙරිණි. කෙසේ වුවද, බලපත්‍රලාභී විශේෂඥ බැංකු අංශයේ (License Specialized Banking Sector – LSBS) මුළු වත්කම් පාදක කරගත් 2013 වර්ෂ අවසාන වන විට රු.මිලියන 919,325ක් වූ අතර, 2017 වර්ෂය අවසානයේ එම අගය සියයට 49 ක වර්ධනයක් සහිතව රු.මිලියන 1,366,206 ක් වී තිබුණි. ඒ අනුව සලකා බලන ලද කාල පරාසය තුළ බැංකුවේ මුළු වත්කම් පාදක කරගත් වර්ධනය එල්එස්බීඑස්හි වර්ධන අනුපාතයට වඩා පහල මට්ටමක පැවතුණි.

4.4 බැංකුවේ වෙළඳපොළ කොටස

බැංකුවේ වෙළඳපොළ කොටස වත්කම් හා තැන්පතු පාදක කරගත් බලයලත් විශේෂඥ බැංකු අංශය (එල්එස්බීඑස්) සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	තැන්පතු පාදක කරගත් වෙළඳපොළ කොටස	වත්කම් පාදක කරගත් වෙළඳපොළ කොටස
	සියයට	සියයට
2013	0.132	0.87
2014	0.171	0.80
2015	0.122	0.83
2016	0.110	0.80
2017	0.111	0.70

මේ අනුව 2013 සිට 2017 දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය තුළ තැන්පතු පාදක කරගත් බැංකුවේ වෙළඳපොළ කොටස සියයට 0.021 කින් පහත වැටී තිබූ අතර එය වත්කම් පාදක කරගත් වෙළඳපොළ බලපත්‍රලාභී විශේෂඥ බැංකු අංශය සමඟ එම කාල වකවානුව තුළ සැසඳීමේදී සියයට 0.17 කින් පහත වැටී තිබුණි.

4.5 කළමනාකරණ දුර්වලතා

බැංකුව විසින් ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය යටතේ විභජනය කළ යුතු ප්‍රාග්ධනය ලෙස රු.2,984,843,702 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙලිදරව් කර තිබුණත්, මෙම ප්‍රාග්ධනයට අදාළව කොටස් නිකුතුව සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

4.6 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

4.6.1 බැංකුවේ ප්‍රධාන අවදානම් ක්ෂේත්‍ර

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) බැංකුවේ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශය විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරුවලට අනුව 2017 වර්ෂය අවසානයට පැවැති බැංකුවේ මුළු ණය අනාවරණයෙන් (loan portfolio) සියයට 37 ක් එනම් රු.මිලියන 1,558 ක් හිඟ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ණය නියෝජනය කළ අතර, 2016 වර්ෂය අවසානයට එය රු.මිලියන 1,311 ක් හෙවත් සියයට 34 ක් විය. මෙයින්, පිළිවෙලින් සියයට 53 ක් හෙවත් රු.මිලියන 829 ක් හා සියයට 52 ක් එනම් රු.මිලියන 687 ක් ප්‍රජාමූල සංවිධාන Community Based Organizations (සීබීඕ) 07 කට ප්‍රදානය කර තිබූ අතර 2016 හා 2017 වර්ෂවල හිඟ ණය ප්‍රමාණය රු.මිලියන 50 කට වඩා අධික වී තිබුණි. අදාළ ප්‍රජා මූල සංවිධානවලින් අයවිය යුතු සියයට 10 සිට සියයට 36 ක පරාසයක් තුළ පවතින ණය ශේෂ 05ක් සඳහා ආරක්ෂිත ඇපකර නොතිබීම හේතුවෙන් මෙම තත්ත්වය බැංකුවට සැලකිය යුතු මට්ටමේ අවදානමක් ඇති කර තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

ප්‍රජාමූල සංවිධානයේ නම -----	2017 වර්ෂයේ ආරක්ෂිත ඇපකර ආවරණය %	දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ මුදල -----	
		2017 රු.	2016 රු.
රත්නපුර දිස්ත්‍රික් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු යුනියන් ලිමිටඩ්	102	65,458,509	79,755,623
ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ සේවක සංගමය	14	164,765,278	83,106,944
ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ සේවක සුභසාධක සංගමය	-	-	51,400,000
ශ්‍රී රාම ශ්‍රී ලංකා නැෂනල් ටවුන්ඩේෂන්	10	53,431,557	54,594,201
බැරැන්ඩිනා මයික්‍රෝ ෆිනෑන්ස් ඉන්ස්ටිටියුට්	14	289,448,706	199,282,541
පෝෂල් එන්වෝ විෂන් ඕගනයිෂේෂන්	36	66,950,967	58,867,076
අර්ථවිධ ඉන්ටම්පියරි ලිමිටඩ්	18	189,342,827	159,822,746
එකතුව		<u>829,397,844</u>	<u>686,829,131</u>

(ආ) තවද, 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවැති හිඟහිටි මුළු ණය ප්‍රමාණයෙන් පිළිවෙලින් 2017 හා 2016 වර්ෂ සඳහා සියයට 20 ක් සහ සියයට 17 ක හිඟ ණය රු.මිලියන 20 ක සිට රු.මිලියන 50 ක් අතර පරාසයක ප්‍රමාණයක් නියෝජනය කෙරිණි.

(ඇ) ඉහත (අ) සහ (ආ) හි සඳහන් නිරීක්ෂණවලට අනුව, 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුව විසින් එහි ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ණය පහසුකම් රු.1,137,409,354 ක් හෙවත් සියයට 73 ක් ප්‍රජා මූල සංවිධාන 15 කට ලබා දී තිබුණි. තවද, 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුව ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය පහසුකම්වලින් සියයට 69 ක් හෙවත් රු.909,018,213 ක් ප්‍රජාමූල සංවිධාන 13 කට ලබාදී තිබුණි. පාරිභෝගිකයින් කිහිපදෙනෙකු මත විශ්වාසය තැබීම බැංකුවට ඉහළ ණය අවදානමක් ඇති කර තිබුණි.

(ඈ) ප්‍රජා මූල සංවිධාන 07 කින් ලැබිය යුතුව තිබූ රු.101,826,516 ක් 2015 වර්ෂයේ සිට අයකරගෙන නොතිබුණි. මෙම ණය ශේෂ සඳහා ණයකරුවන් විසින් කිසිදු ආරක්ෂිත ඇපයක් තබා නොතිබීම මඟින් බැංකුවට ආපසු අයකර ගැනීමේදී මහත් අසීරුතාවයකට මුහුණ පෑමට සිදුවේ. විස්තර පහත දැක්වේ.

ප්‍රජාමූල සංවිධානයේ නම -----	හිඟ හිටි වටිනාකම ----- රු.
ත්‍රිකුණාමල දිස්ත්‍රික් ගාන්ධි සේවයි ඇසෝසියේෂන්	6,581,558
අයි-කුරායිෂ් සෝෂල් ඩිවලප්මන්ට්	2,777,739
ශ්‍රී රෝහණ ඩෙන් රිලීෆ් ඇන්ඩ් සොෂයිටි	1,624,691
හෝප් මයික්‍රෝ ෆිනෑන්ස් සර්විසස් (ගැරැන්ටි) ලිමිටඩ්	39,373,610

කිලිකිත් ඔලිවිසුඩර් සෝෂල් සර්විස් ඕර්ගනයිෂේෂන්	1,631,045
සෝෂල් වෙල්ෆෙයාර් ඩිවෙලොප්මන්ට් ආවුන්ඩේෂන්	1,833,896
පීපල් ඉකොනොමික්ස් එඩියුකේෂන් ඩිවෙලප්මන්ට් ඕර්ගනයිෂේෂන්	48,003,977

එකතුව	101,826,516
	=====

4.7 ප්‍රධාන අක්‍රීය ණය

සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට පුද්ගලයින්, දේපල, කර්මාන්ත පුනරුත්ථාපන අධිකාරියේ අයවිය යුතු හිඟ ණය ශේෂය රු.53,367,652 ක් වූ අතර ඉන් සියයට 97 ක් හෙවත් රු.51,756,336 ක් එදිනට අක්‍රීය ලෙස වාර්තා කර තිබුණි.

4.8 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 183 ක් වූ අතර, 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවකයින් 116 දෙනෙකු සේවයේ යොදවා තිබුණි. ඒ අනුව, 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට අතිරික්ත තනතුරු 05 ක් හා පුරප්පාඩු 67 ක් දක්නට ලැබුණි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ (CBSL) සුපරීක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව, බැංකුවට අදාළ වැදගත් අධීක්ෂණ කටයුතු සැලකිල්ලට ගෙන බැංකුවේ නව බඳවාගැනීමේ කටයුතු නැවත දැනුම්දෙන තුරු අත්හිටුවීමට 2017 පෙබරවාරි 23 දිනැති ලිපිය මගින් උපදෙස් දී තිබුණි.
- (ආ) 2015 වර්ෂයේ සිට බැංකුවේ සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී, ප්‍රධාන කළමනාකරුවන් 07 දෙනෙකු, ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරුවන් 03 දෙනෙකු, කළමනාකරුවන් 05 දෙනෙකු, නියෝජ්‍ය කළමනාකරුවකු සහ සහකාර කළමනාකරුවන් 08 දෙනෙකු ඇතුළු විධායක මට්ටමේ කළමනාකරණ තනතුරු 25ක් පුරප්පාඩු වී පැවතුණි. ප්‍රධාන කළමනාකරුවන් 7 දෙනෙකුගේ තනතුරු අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව තුළ ඇතුළත්ව තිබුණත්, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම කිසිදු බඳවාගැනීමක් සිදුකර නොතිබුණි. මෙය බැංකුවේ සුමට මෙහෙයුම් කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකිය. විශේෂයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරු මූල්‍ය තනතුරු පුරප්පාඩු වී තිබීම බැංකුවේ මූල්‍ය ක්‍රියාවලීන්ගේ පමාවීමට බලපා තිබුණි.

5. ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

5.1 ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ සඳහන් ඉලක්ක සාක්ෂාත් කරගැනීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ

- (අ) බැංකුව සමග ප්‍රජාමූල සංවිධාන (සීබීඕ) ලියාපදිංචි කිරීම වැඩි කිරීම මගින් දිවයින පුරා ක්ෂේත්‍ර මූල්‍ය ආයතන (එම්එන්අයි) ජාලය ව්‍යාප්ත කිරීම 2017 වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ 1.3 අරමුණෙහි දක්වා තිබුණි. නමුත්, බැංකුවට ප්‍රජා මූල සංවිධාන 07 ක් එනම් 2016 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 3 ක් පමණක් වර්ධනය කරගත හැකිව තිබුණි.

- (ආ) ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ 2.1 අරමුණ අනුව, ග්‍රාමීය, නාගරික, මධ්‍යම හා අඩු ආදායම්ලාභී ජනතාව ආකර්ෂණය කරගැනීම සඳහා බැංකුව විසින් සුදුසු නව ඉතිරිකිරීමේ නිපැයුම් (savings products) සංවර්ධනය කිරීමට 2017 වර්ෂයේදී සැලැස්ම කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, 2016 වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු.මිලියන 160 ක හෙවත් සියයට 17ක වර්ධනයක් ශුද්ධ ඉතුරුම්වලින් බැංකුවට ළඟා කරගත හැකි වී තිබුණි. තවද, 2017 වර්ෂයේදී කිසිදු ඉතුරුම් ක්‍රමයක් හඳුන්වා දී නොතිබුණි.
- (ඇ) බැංකුව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ PSDB ණය අයකර ගැනීමේ කිසිදු ඉලක්කයක් සඳහන් කර නොතිබූ නමුත් එහි රු.1,035,391,453 ක අක්‍රීය ණය ශේෂයක් පැවැතුණි. තවද, PSDB හි වත්කම් සඳහා සුදුස්සක් කිරීමෙන් මෙම ණය අයකර ගැනීමට ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ඇතුළත් පහත සඳහන් ඉලක්ක අපේක්ෂිත පරිදි සාක්ෂාත් කරගෙන නොතිබුණි.

අයිතමය -----	ඉලක්කය -----	සත්‍ය වශයෙන් ළඟා කරගැනීම -----
ණය හා කල්බදු කාර්යසාධනය වැඩිවීම	රු.මිලියන 3.181	රු.මිලියන 2.165
වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ පවත්වා ගැනීම	සියයට 7	සියයට 6.28
බදු පෙර ලාභය පවත්වා ගැනීම	රු.මිලියන 615.5	රු.මිලියන 603.5
රජයේ භාණ්ඩාගාර බිල්පත් සහ බැඳුම්කර අඩු කිරීම	රු.මිලියන 396	රු.මිලියන 914
කල්බදු සහ කුලීපිට ගැනුම් වැඩි කිරීම	රු.මිලියන 684	රු.මිලියන 515

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන දුර්වලතා බැංකුවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කර තිබුණි. පහත පාලන ක්ෂේත්‍ර සඳහා විශේෂ අවධානය යොමු කල යුතුව ඇත.

පාලන ක්ෂේත්‍ර -----	නිරීක්ෂණ -----
(අ) ණය පාලනය	අක්‍රීය ණය අඩු කරගැනීම සඳහා අවධානය යොමු කිරීම.
(ආ) බැංකු ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම	සැලකිය යුතු තරම් ප්‍රමාණයක් සටහන් යොදා නොතිබුණු අවස්ථා ගණනාවක් දක්නට ලැබුණු බැවින් බැංකුව, බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පියවර ගත යුතුවීම.
(ඇ) පීඑස්ඩීබී වගකීම් නිරවුල් කිරීම	හිඟ ශේෂ නිරවුල් කිරීම සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබාදිය යුතුය.
(ඈ) සමාගම් පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූල වීම.	වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම් පැවැත්වීම සහ වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීම වැනි බැංකුව කාලවේලා අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල වීම.